

ivo

beleef de natuur!

Mandelanden

WFD dag 24 februari 2024

Jan Klooster, Jos Vink en Wietze Koops.

MANDELANDEN

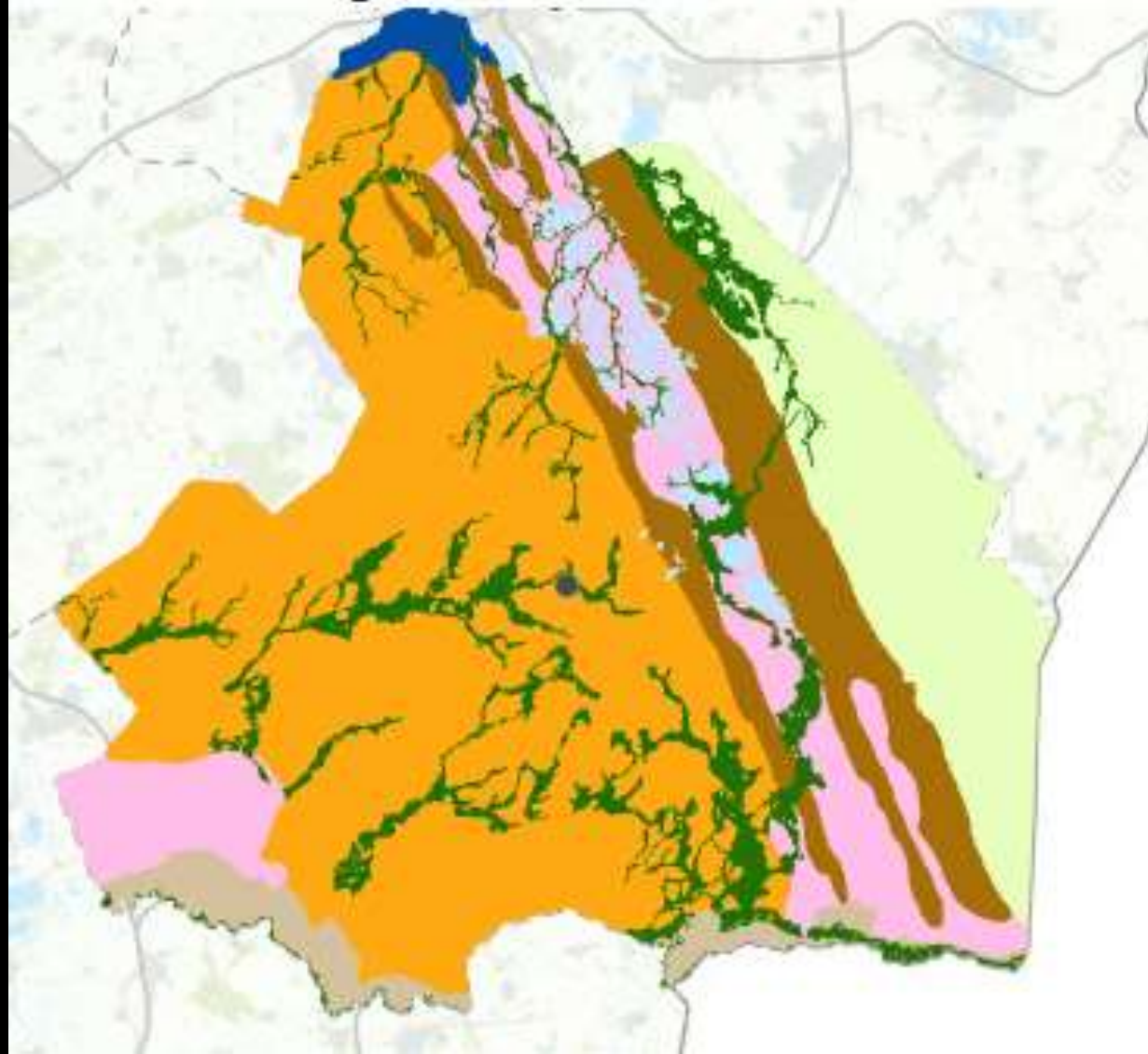

Gebiedsomschrijving
(Wietze Koops)

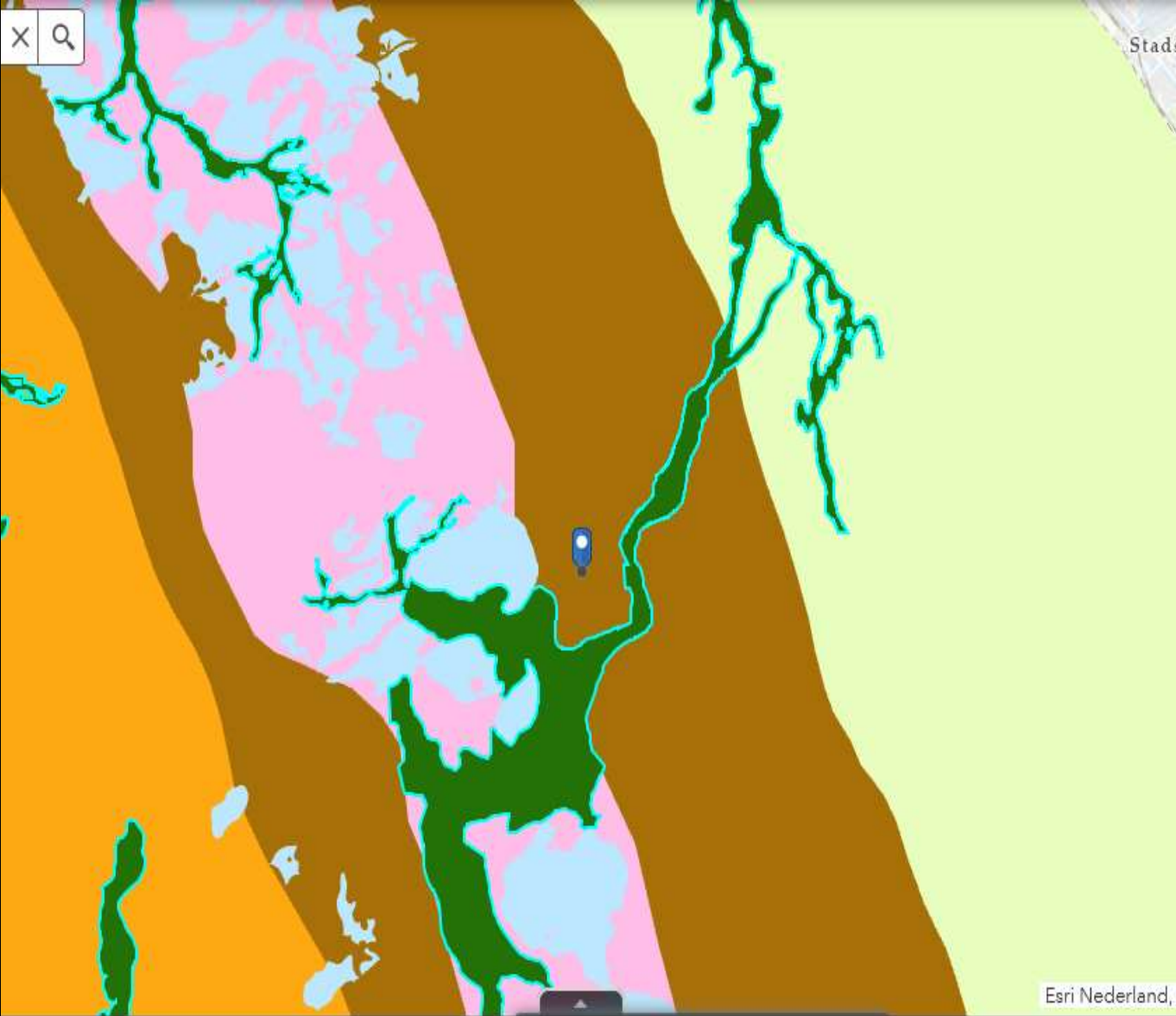
Planten inventarisatie
(Jos Vink)

Vegetatieontwikkeling
(Jan Klooster)

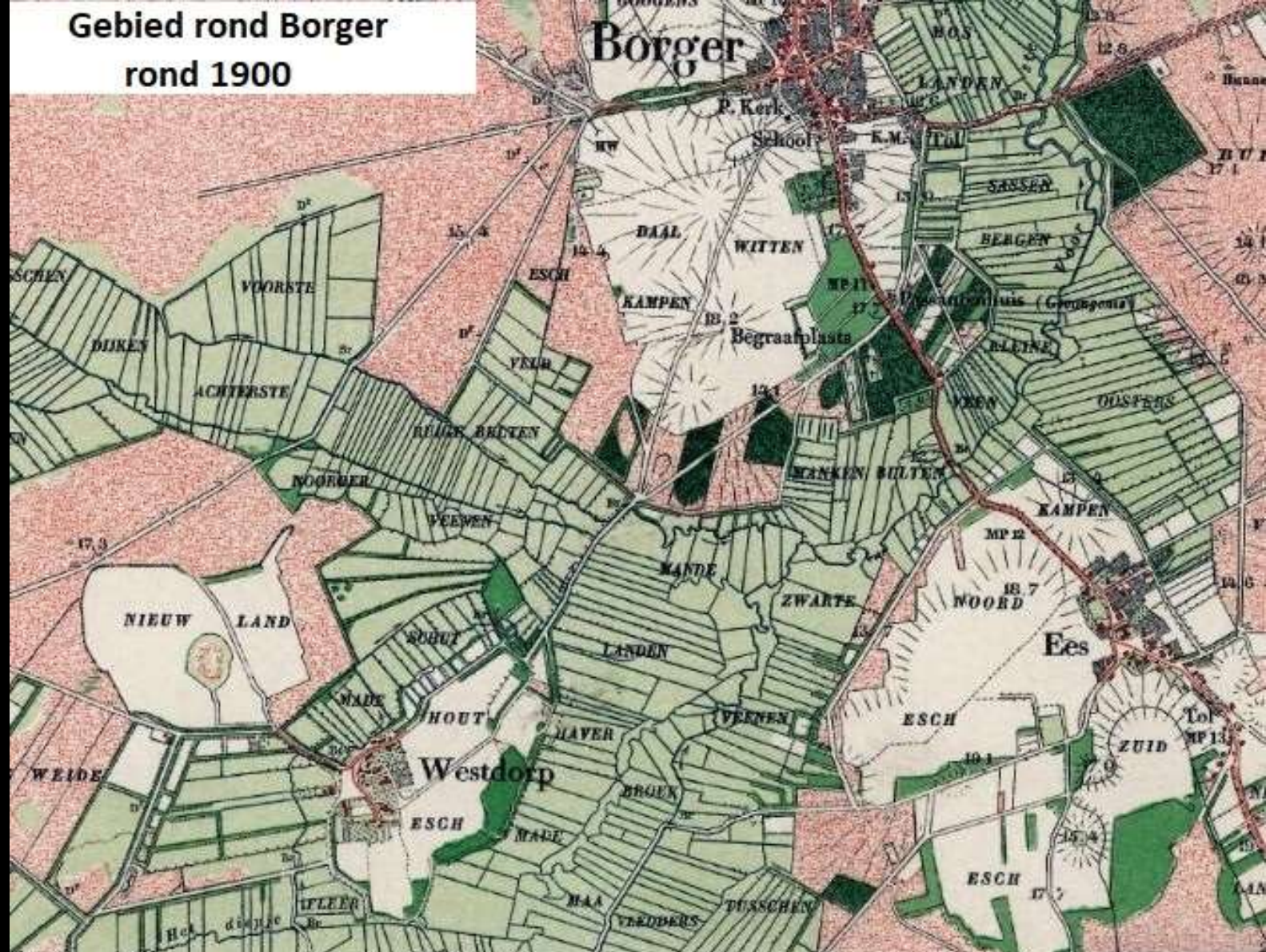
Aardkundige waarden kaart van Drenthe

Gebied rond Borger
rond 1900

Mandelanden omstreekst 2000

Mandelanden na de herinrichting in 2013 (120 ha.)

Plantenwerkgroep IVN Borger-Odoorn

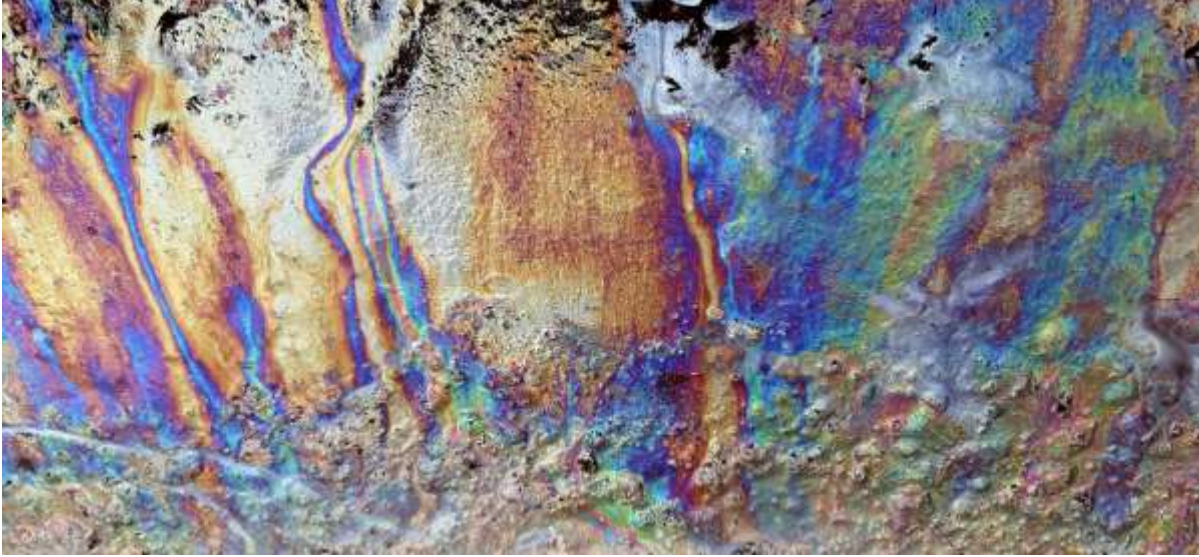
10 jaar inventarisaties sinds 2014
Eerste vier jaar deel KM hok, daarna
hele gebied.
Aantal soorten 362.

Speciale aandacht voor

- kwelindicatoren
- SNL meetsoorten en Rode lijst soorten

In totaal 14 Rode lijst soorten
gevonden

Kwelindicatoren

We keken o.a naar:

- beekpunge
- duizendknoopfonteinkruid
- gevleugeld hertshooi
- **gewone dotterbloem**
- **grote boterbloem**
- **holpij**
- **kleine watereppe**
- moersspirea
- moeraszegge
- schildereprijs
- veldrus
- waterviolier

Rode lijst soorten

- borstelgras (2019)
- brede orchis (2018, 2020)
- brede waterpest (2022, 2023)
- dubbelloof (vanaf 2018)
- gevlekte orchis (2020?)
- kamgras (2020)
- moerasbasterdwederik (vanaf 2018)
- moerashertshooi (2018, 2019)
- moeraskartelblad (vanaf 2015)
- moeraswolfsklauw (vanaf 2018)
- rode ogentroost (vanaf 2017)
- ronde zonnedauw (vanaf 2018)
- stekelbrem (vanaf 2019)
- stijve ogentroost (vanaf 2016)

Gewone dotterbloem - verspreiding voor de inrichting van de Mandelanden

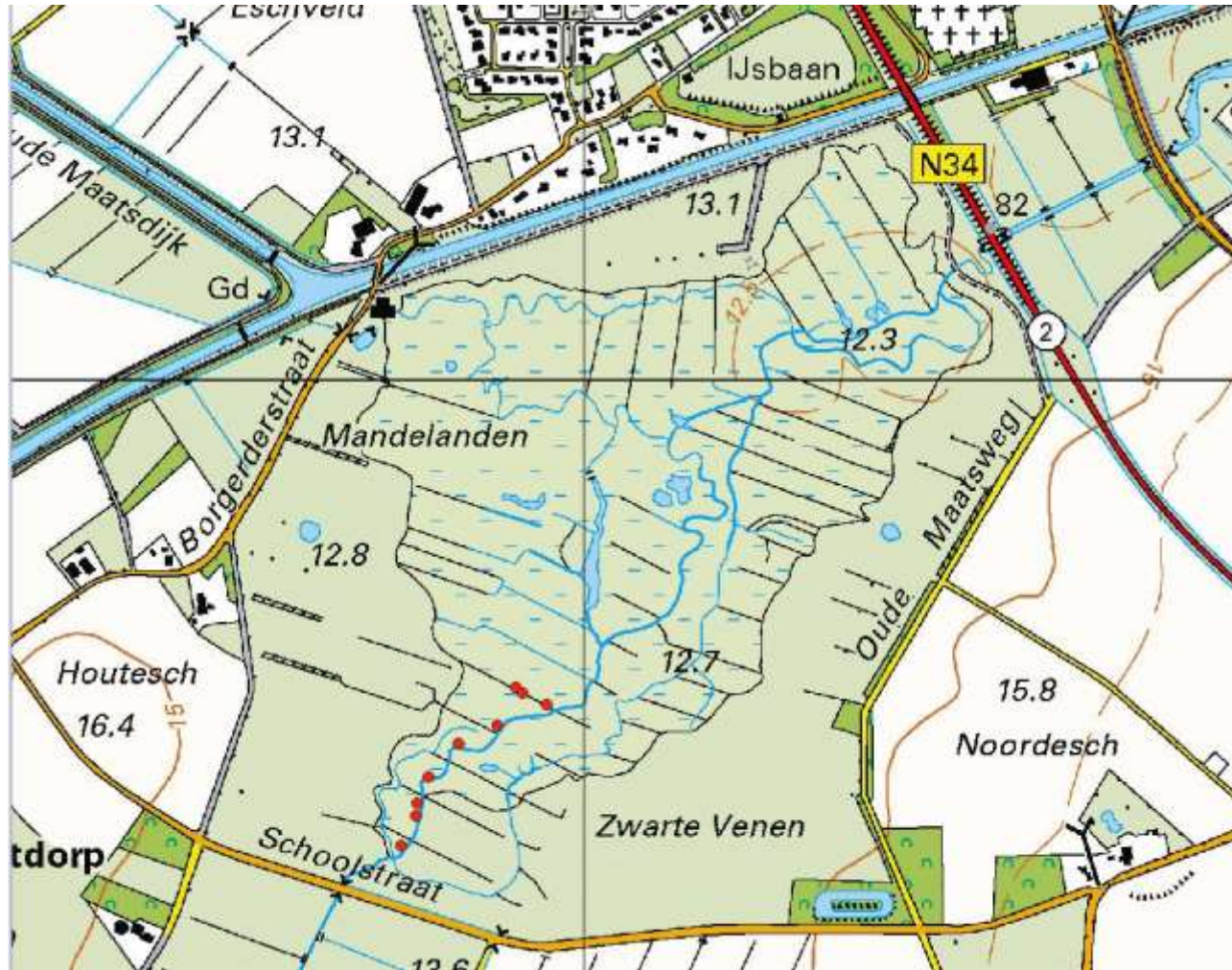

Oranje stippen 1982
Rode stippen 2000/2004
Paarse stippen 2006-2010

Gewone dotterbloem - verspreiding jaar 2018

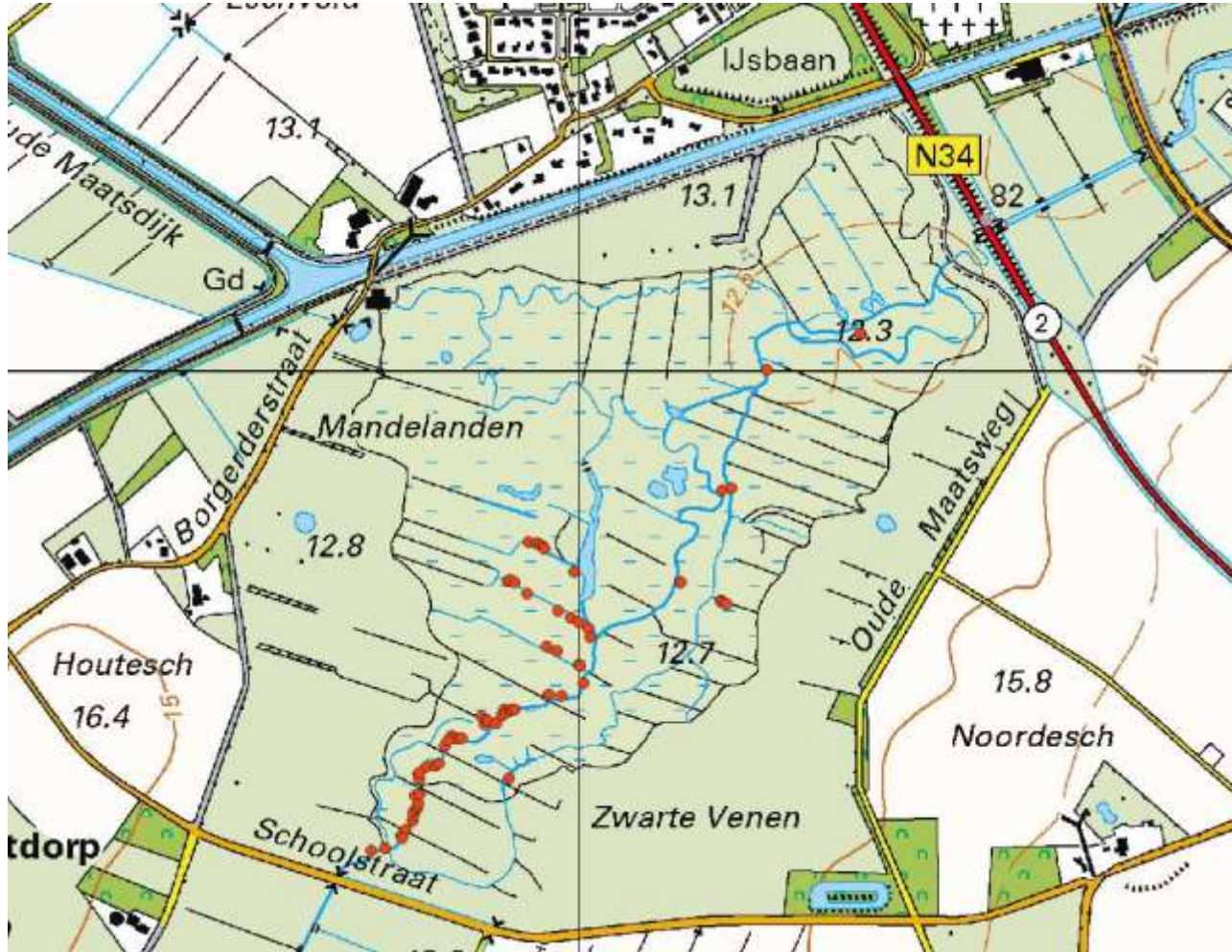

In totaal slechts 17 exemplaren aan het begin van het Voorste diep.

Gewone dotterbloem - verspreiding jaar 2020

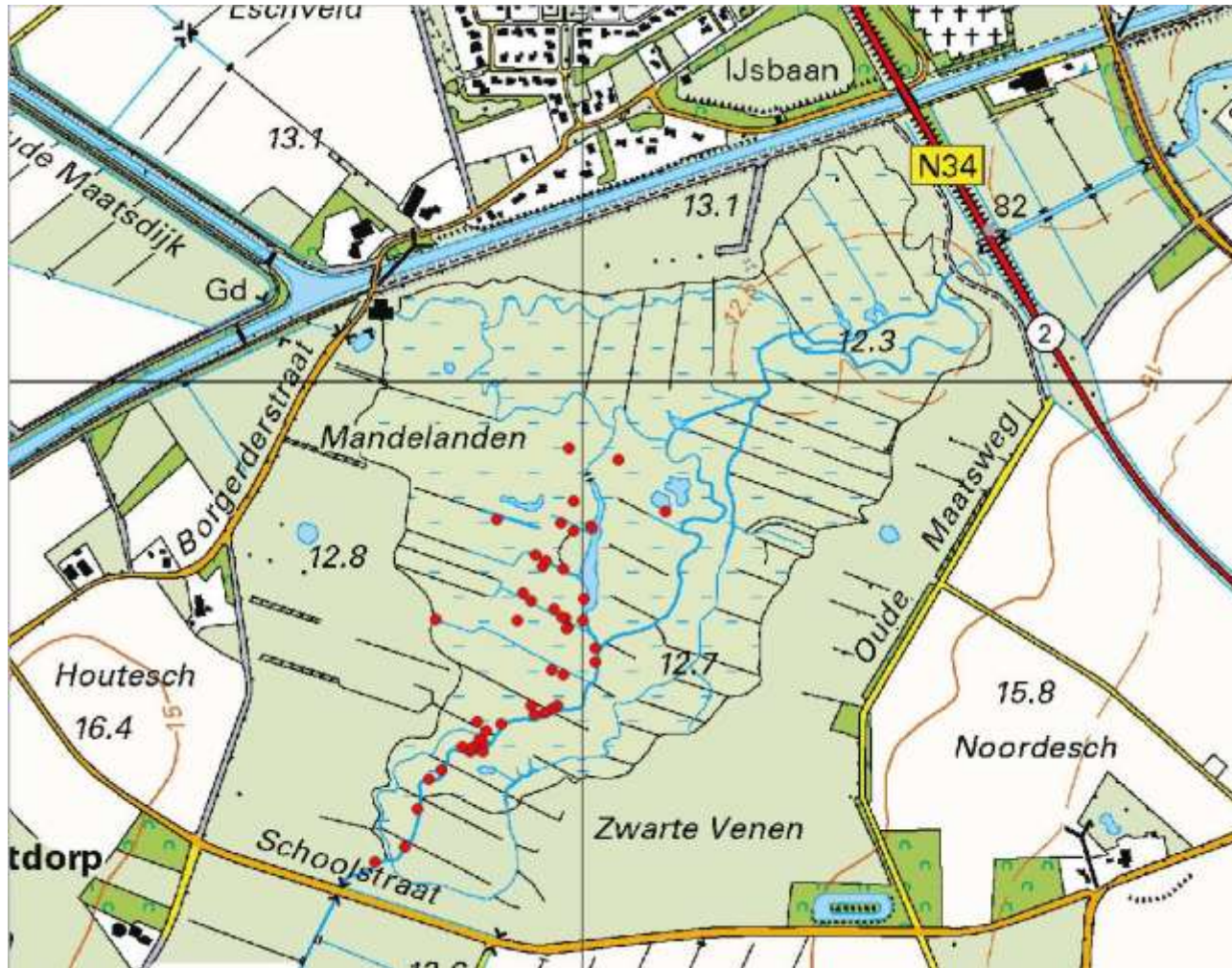
In 2020 was het aantal exemplaren fors toegenomen

- 2018 - 17 exemplaren
- 2019 - 156 exemplaren
- 2020 - 188 exemplaren
- 2023 - 450 exemplaren

Gewone dotterbloem - verspreiding jaar 2023

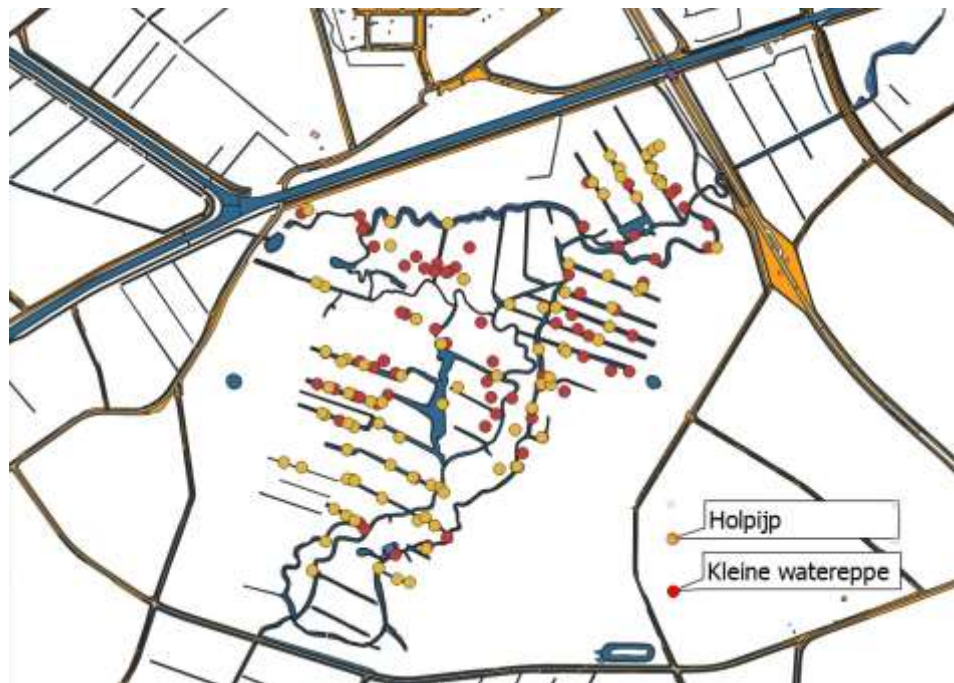

In 2023 was het aantal exemplaren explosief gegroeid (het gebied was in april nog erg nat, daardoor konden we niet overal tellen.

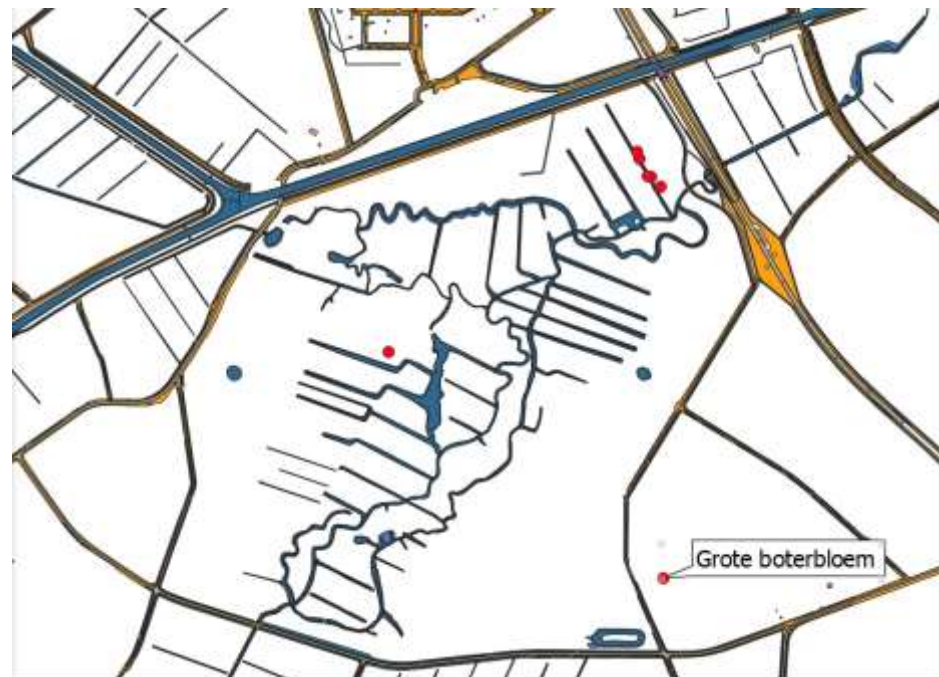
- 2018 - 17 exemplaren
- 2019 - 156 exemplaren
- 2020 - 188 exemplaren
- 2023 - 450 exemplaren

Holpijp en kleine watereppe.

Grote boterbloem

Holpijp en kleine watereppe zijn vanaf 2015 in grote aantallen aangetroffen, eerst voor al langs de slenken later ook op in de graslanden.

Van de grote boterbloem werden in 2017 ongeveer 30 exemplaren gevonden, nu tellen we op deze groeiplek minstens 10.000 exemplaren. Op de tweede groeiplek zagen we in 2021 de eerste 500 exemplaren. Ook daar staan nu minimaal 10.000 planten.

Noordelijk deel

In het
Rooien vegetatie op open zandgrond

Met vooral veel ronde zonnedaauw en moeraswolfsklauw. Twee varensorten dubbelloof en moerasvaren. Verder soorten heischraal grasland: kruipwilg, blauwe zegge, stijve ogentroost, pilzegge, trekruis en struikhei.

Opvallende soorten

Onder andere

Grote ratelaar, Kleverige ogentroost, Rode ogentroost,, Rietorchis en Heelblaadjes

Deelgebieden Mandelanden
A zijn de hoofdbeken zelf
F is de noordkant van E